

Ramūnas KARBAUSKIS: valdantieji, priimdami Darbo kodeksą, spjovė į žmones

◀ Atkelta iš 5 p.

tarybiniais laikais – būkite“, – sakė K. Daukšys. „Tvarkietis“ Petras Gražulis stebėjosi, kodėl pasirinktas griovimo kelias. Jo nuomone, reikėtų atmesti veto, o vėliau taisyti ginčytinas kodekso nuostatas. „Kai trūksta darbuotojų, negi ims darbdavys ir išnaudos darbuotoją? Darbdaviai stengiasi išlaikyti žmones, sudaro įvairias kiek galima palankiausias sąlygas, nes darbuotojų trūksta, yra didelė krizė su darbuotojais“, – sakė P. Gražulis. Seimo Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūnas Eugenijus Gentvilas tvirtino, kad liberalai palaiko šiuolaikiškus darbo santykius atspindintį Darbo kodeksą. Jo nuomone, Seimo priimtas Darbo kodeksas suteikia daugiau galimybių jaunimui įsidarbinti, tai teigiamas signalas investuotojams. Iš Seimo tribūnos kalbėjęs premjeras Algirdas Butkevičius padėkojo už rimtą darbą naujo Darbo kodekso kūrėjams ir kvietė pritarti lanksčių darbo santykių įteisinimui. „Išsivadavime iš baimės, būkime ryžtingi, drąsūs ir laisvi“, – paragino A. Butkevičius. Kaip siūlė D. Grybauskaitė, parlamentariai į Darbo kodeksą negražino nuostatos, kad darbuotojas yra silpnesnioji darbo santykių dalis.

**DOC. DR. MINDAUGAS
PUIDOKAS,**

LVŽS kandidatas Aleksoto-Vilijampolės apygardoje, politikos ekspertas.
Kandidato nr. 22

Dar 2016 m. kovo mėnesį žiniasklaidai komentavau situaciją dėl naujojo Darbo kodekso priėmimo, vertinau ir nuspėjau tolesnę įvykių vystymosi eigą: „Dabar susidarė paradoksali situacija, kai Socialdemokratų partija nesivadovauja savo ideologija ir mėgina įgyvendinti tokį projektą, kuris nėra galutinai suderintas su profsąjungų ir paprastų dirbančių žmonių interesais. Tai akivaizdus socialdemokratų politikos trūkumas. Viena vertus, priimti DK yra naudinga darbdaviams, nes paprastina darbo santykius, darbuotojų atleidimą. Kita vertus, Lietuvoje dėl socialinės atskirties dirbantys žmonės ir taip nesijaučia saugūs. Pagal daugybę rodiklių Lietuva geriausiu atveju yra 3 vietoje nuo galo ES ir lenkia tik Rumuniją ir Bulgariją. Natūralu, kad situacija darbo rinkoje jau yra iškreipta ir ydinga. Kai žmonės jaučia vidinį nesaugumą, jiems labai sudėtinga pritarti tam, kad darbo santykiai tarp darbdavio ir darbuotojo būtų dar labiau liberalizuojami.“ Jau tada mano prognozė naujojo DK svarstymo Seime buvo tokia: „Mano manymu, dėl stambiojo verslo lobistinės įtakos dabartinei Vyriausybei ir politinei daugumai vis dėlto pavyks tą sprendimą balsuojant prastumti. Šis sprendimas tikrai nebus populiarus visuomenės akyse. Dauguma žmonių, ypač paprastų dirbančiųjų, jo nepalaikys.“

Doc. dr. Mindaugas Puidokas, politikos ekspertas

Ramūnas KARBAUSKIS: kas ir kodėl bijo LVŽS sėkmės Seimo rinkimuose?

Nuo rugsėjo 2 dienos, vadovaujantis didžiųjų prekybos tinklų, Lietuvos prekybos įmonių asociacijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos pasirašyto memorandumo nuostatomis, įsigyjant alkoholinius gėrimus visi pirkėjai privalo parodyti asmens dokumentą.

Ar žinote, kodėl prekybos tinklai priėmė tokį sveiku protu nepaaiškinamą sprendimą, kuomet pilnametystę turi įrodinėti netgi pensininkai? Jei nežinote – paaiškinsiu.

Lietuvos prekybos asociacija, kuriai priklauso dauguma prekybos tinklų, daug metų nuosekliai kovoja prieš visas priemones, galinčias turėti įtakos alkoholio prekybos mažėjimui (ir atitinkamai – prekybininkų pelno sumažėjimui). Šiais metais visuomenininkų ir LVŽS narių pastangomis buvo surinkta per 60 tūkstančių Lietuvos piliečių parašų pasisakant už kompleksines, mokslu pagrįstas priemones alkoholio vartojimo kontrolei stiprinti. T. y. alkoholio reklamos uždraudimas, minimalaus amžiaus, nuo kurio leidžiama įsigyti alkoholį, ilginimas iki 20 metų, alkoholio pardavimo laiko trumpinimas, specializuotų alkoholio parduotuvių steigimas ir kitos.

Šios iniciatyvos prekybininkams nebūtų sukėlusios didelio susirūpinimo, jei ne grėsmė, jog Seimo rinkimus gali laimėti LVŽS – ir minėtos alkoholio kontrolės priemonės gali būti realiai įgyvendintos. Tokios grėsmės akivaizdoje buvo sugalvota diskredituoti veiksmingas alkoholio kontrolės

priemonės, todėl ir priimtas sprendimas reikalauti asmens dokumentų iš visų alkoholiu įsigyjančių pirkėjų.

Neabejotina, jog šio sprendimo tikslas – suerzinti ir suklaidinti daugumą pirkėjų, kad pastarieji manytų, jog tai – viena iš alkoholio vartojimo kontrolės priemonių, siūlomų LVŽS. Taigi pasirinktas pasityčiojimo iš daugumos Lietuvos žmonių kelias, kuris prekybos tinklų atstovų laukiamų rezultatų duos tik tuo atveju, jei mes nesugebėsime paaiškinti, jog tai neturi nieko bendro su LVŽS siūlomomis įgyvendinti alkoholio kontrolės priemonėmis.

Beje, net pirmosiomis memorandumo vykdymo dienomis prekybos tinklai nesugebėjo susilaikyti nepasiūle savo pirkėjams didelių nuolaidų alkoholiui. Kaip taikliai pastebėjo „Facebook“ vartotojai, ši prekybos tinklų deklaruoja „socialinė atsakomybė“ verčia krokodilo ašaromis...

Kreipiuosi į visus Lietuvos žmones, kuriuos prekybos tinklų atstovai mulkina kalbomis apie savo atsakingumą, į tas pardavėjas, kurios verčiamos apsimitinėti nesuprantančiomis, ar pensininkui jau yra aštuoniolika metų, ar kaimynystėje gyvenanti mama jau pilnametė. Norėdami apsaugoti save ir savo vaikus nuo baisių pasekmių, kurias sukelia priklausomybė nuo alkoholio, norėdami sumažinti nelaimių, ligų, smurto, savižudybių mastą, mes turime imtis ryžtingų žingsnių.

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga remiasi Skandinavijos valstybių patirtimi ir planuoja imtis tų pačių al-

RAMŪNAS KARBAUSKIS,

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos pirmininkas, kultūros mecenatas.
Kandidato nr. 2

koholio kontrolės priemonių, kurios sėkmingai veikia tose šalyse. Pavyzdžiui Lietuvai jau tampa Estija, kuri priėmė sprendimą įgyvendinti priemones, mažinančias alkoholio prieinamumą ir vartojimą.

Suprasdami, jog prekybos tinklai nepasirengę prisidėti prie pastangų mažinti alkoholio vartojimą ir jo daromą žalą visuomenei, nusprendėme įgyvendinti dar vieną labai veiksmingą alkoholio kontrolės priemonę – įvesti valstybinį alkoholio prekybos monopolį. Pažymime, jog tai neliečia alkoholio gamybos. Valstybinis alkoholio prekybos monopolis jau įgyvendintas Švedijoje, Suomijoje, Nor-

vegijoje, Islandijoje. Tose šalyse valstybės įsteigtos alkoholio prekybos įmonės puikiai susitvarko su joms pavestomis funkcijomis, labai svariai papildydamos tų valstybių biudžetus. Lietuvos atveju, įvedus valstybinį prekybos alkoholiu monopolį, papildomos pajamos į valstybės biudžetą siektų iki 200 milijonų eurų, kas gerokai palengvintų socialinių problemų sprendimą visoje šalyje.

Tikimės jūsų palaikymo rinkimuose, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos siūlomi sprendimai virstų įstatymais ir alkoholio vartojimas, o kartu ir neigiami to padariniai Lietuvoje imtų sparčiai mažėti.